

Дорошенко С. П.

До 85-річчя від дня народження

Дорошенко Степан Пантелійович народився 7 травня 1931 р. в селі Поташня на Канівщині (Черкащина) в родині колгоспників. Важке дитинство і раннє залучення до трудової діяльності сприяли формуванню не по дитячому вдумливого відношення до навчання в школі. Успішно закінчивши середню школу із золотою медаллю у 1950 р. Степан Пантелійович вступає до Київського політехнічного інституту на металургійний факультет.

Вибору «вогняної» професії сприяло бажання до оволодіння знаннями в галузі металургії, на базі якої великими кроками відроджувалась у післявоєнні роки промисловість України. З багатьох спеціальностей, що відносяться до металургії, С. П. Дорошенко обрав «найдавнішу, але завжди молодую», як він сам підкреслював, професію – ливарне виробництво.

У 1955 р. після закінчення металургійного факультету КПІ за спеціальністю «Ливарне виробництво» Степан Пантелійович був направлений на роботу до Київського заводу «Більшовик». Там за період з 1955 по 1959 р. він пройшов шлях від технолога до заступника головного металурга заводу. У 1959 р. він вступив до аспірантури Київського політехнічного інституту.

В кандидатській дисертації (1963 р.) ним вперше в світовій практиці сформульовані принципи легковидаляемого пригару на поверхні сталевих виливків. Наступні дослідження багатьох вчених щодо пригару повністю підтвердили його наукові положення відносно механізму вказаного явища та шляхів його попередження. Ці матеріали були узагальнені в монографії С. П. Дорошенка, В. Н. Дробязка, К. І. Ващенко «Получение отливок без пригара в песчаной форме», котра також вийшла друком у Японії та Китаї.

Після закінчення аспірантури С. П. Дорошенка залишили на викладацькій роботі на кафедрі ливарного виробництва, спочатку асистентом (1962 – 1964 рр.), а потім доцентом (1964 – 1972 рр.). У 1972 р. він захищає докторську дисертацію по формівним сумішам та способу формоутворення рідкорухливими самотверднучими сумішами із різними зв'язуючими матеріалами. Розробки дисертації узагальнені в монографії «Наливная формовка», котра стала настільною книгою для студентів і інженерно-технічних працівників багатьох підприємств.

З 1974 р. С. П. Дорошенко протягом 15 років очолював кафедру ливарного виробництва НТУУ «КПІ».

Більш ніж за 40 років наукової і педагогічної роботи С. П. Дорошенко зробив значний внесок в удосконалення учбових планів, програм, розробку нових спеціальних дисциплін, методичну роботу кафедри. Під його керівництвом кафедра вперше забезпечила всіх студентів-ливарників методичною літературою за всіма предметами учбового плану.

Професор Дорошенко С. П. приділяв велику увагу профорієнтаційній роботі серед школярів та майбутніх інженерів-ливарників. Його книги про професію ливарника допомагають багатьом обрати для себе саме цю спеціальність, зокрема, “О литейщиках” (1976), “Об искусстве литья и литейщиках” (1986), “Древняя и всегда молодая профессия” (1998), “Історія художнього литва” (1998). Доповненням цього напрямку його діяльності стало колекціонування виробів художнього литва та створення при кафедрі ливарного виробництва музею литва на базі особистої колекції С. П. Дорошенка.

Характерною рисою Степана Пантелійовича є плідне поєднання педагогічної і наукової діяльності. Головні напрями його наукової діяльності теорія, технологія і практика виробництва виливків у піщаних формах, фізико-хімічні процеси на межі метал-форма. Ним створено наукову школу, підготовлено 27 кандидатів і 4 доктори наук, опубліковано майже 650 наукових праць, серед них понад 50 книг та брошюр, одержано 40 авторських свідоцтв на винаходи.

Деякі з його книг видані в Японії, Китаї, Чехії.

Протягом багатьох років С. П. Дорошенко плідно працював у методичних комісіях по ливарному виробництву Мінвузу СРСР та УРСР, проблемній комісії «Чорна металургія СРСР» при АН та ДКНТ СРСР, комісії з координації НДР в галузі технології піщаних форм при НАН України та багатьох інших. Майже 10 років він був членом комісії Міжнародного комітету технічних асоціацій ливарників і членом редколегії журналу «Металл и литьё Украины».

Професор Дорошенко С. П. член-кореспондент Міжнародної інженерної академії, дійсний член Академії інженерних наук України і Чувашської республіки, заслужений професор НТУУ «КПІ». Свій життєвий досвід і глибокі теоретичні знання він щедро передавав молодому поколінню.

Нині на кафедрі ливарного виробництва продовжують працювати представники наукової школи професора С. П. Дорошенка, і безумовно, в кожному з його учнів і колег назавжди залишиться світла пам'ять про вчителя.

В. А. Гнатуш, Р. В. Лютий